



Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 30 kwietnia 2026 r.
Znak sprawy: DŻW.pp.058.1.2026.4

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: interpelacji nr 16485 w sprawie nadzoru nad składem, oznakowaniem i bezpieczeństwem karm dla zwierząt domowych.

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 16485 z dnia 15 kwietnia br., Pani Poseł Marty Stożek, w sprawie nadzoru nad składem, oznakowaniem i bezpieczeństwem karm dla zwierząt domowych, przekazuję odpowiedzi na zawarte w dokumencie pytania:

Ad. 1.

Kontrole przeprowadzane przez inspekcje podległe ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa mają na celu zapewnienie zgodności prowadzonej przez podmioty działalności z przepisami prawa. Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (IJHARS) i Inspekcja Weterynaryjna (IW), przeprowadzając we wskazanych latach kontrole planowe i doraźne, tj. w reakcji na zgłaszane sygnały dotyczące niezgodności (szczegóły dot. kontroli zawarte są w odpowiedzi na pytanie 2 i 3), w przypadku wykrycia nieprawidłowości nakładały odpowiednie sankcje na podmioty oraz w poszczególnych przypadkach przekazywały sobie wzajemnie oraz innym organom stosowne informacje. W ramach tych kontroli pobierane były również próbki do badań zarówno w ramach stałego monitoringu, jak i z tzw. „podejrzenia” w przypadku zgłoszeń o nieprawidłowościach. Wyniki kontroli oraz wyniki monitoringu z lat ubiegłych wykorzystywane są do sporządzania przez organy nadzorujące analiz ryzyka, w wyniku których typowane są podmioty oraz częstotliwość urzędowych kontroli w roku bieżącym. Takie działania mają na celu usprawnienie nadzoru, a także weryfikowanie, eliminowanie i zapobieganie występowaniu niezgodności w przyszłości.

W ramach prowadzonej przez Inspekcję Weterynaryjną urzędowej kontroli, na przestrzeni lat 2021-2025, przeprowadzono 1891 analiz laboratoryjnych karm dla zwierząt domowych i gryzaków dla psów. Materiał do badań stanowiły próbki pobierane z krajowych zakładów produkcyjnych, próbki karm wyprodukowanych w innych państwach członkowskich lub pochodzących z importu. W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono 48 przypadków niezgodności, co stanowi 2,54 % wszystkich przebadanych próbek. Znaczna część tych niezgodności odnosi się do gryzaków dla psów, nie zaś przetworzonej karmy dla zwierząt domowych (np. karma w puszkach, karma sucha ekstrudowana itp.). Biorąc pod uwagę liczbę oraz charakter wszystkich niezgodności z zakresu bezpieczeństwa mikrobiologicznego należy stwierdzić, że ich skala jest stosunkowo niewielka i nie wpływa w sposób znaczący na ogólny obraz bezpieczeństwa produkowanych i wprowadzanych do obrotu karm dla zwierząt domowych.

Ad. 2. i Ad. 3.

Poniżej przedstawiono dane otrzymane z Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (Tabela 1.) i Głównego Inspektoratu Weterynarii (Tabela 2.) dotyczące kontroli sektora karm dla zwierząt domowych z podziałem na poszczególne lata. W przypadku IJHARS przedstawione dane dotyczą kontroli planowych (w 2024 r. i 2026 r. nie zaplanowano kontroli w zakresie karm dla zwierząt domowych). Warto wspomnieć, że w całym analizowanym okresie IJHARS na bieżąco reagowała na sygnały dotyczące nieprawidłowości (głównie znakowania i cech organoleptycznych) w zakresie jakości handlowej karmy (pełnoporcjowej i uzupełniającej), przeprowadzając w takich sytuacjach kontrole doraźne (objęto nimi łącznie 80 podmiotów).

W związku z tym, że Inspekcja Weterynaryjna opracowuje roczne sprawozdania z wykonania działań, MRiRW nie dysponuje w chwili obecnej danymi w zakresie kontroli karm dla zwierząt domowych za rok 2026 r. (w przypadku IW raportowanie rozpoczyna się z poziomu jednostek terenowych - powiatowych inspektoratów weterynarii za pośrednictwem wojewódzkich inspektoratów weterynarii, następnie informacje przekazywane są do Głównego Lekarza Weterynarii).

Tabela 1.

Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Liczba skontrolowanych podmiotów (planowo)	36	19	35	-	55
Liczba podmiotów, u których stwierdzono nieprawidłowości	17	13	28	-	24
Liczba partii przebadanych pod kątem fizykochemicznym (liczba zakwestionowanych partii)	64 (13)	30 (12)	64 (31)	-	96 (23)
Liczba partii przebadanych pod kątem znakowania (liczba zakwestionowanych partii)	82 (16)	41 (12)	72 (30)	-	114 (23)
Kroki podjęte w wyniku stwierdzonych nieprawidłowości (liczba decyzji nakładających kary pieniężne, liczba wydanych zaleceń pokontrolnych)	11 decyzji, 17 zaleceń	11 decyzji, 13 zaleceń	17 decyzji, 23 zaleceń	-	9 decyzji, 13 zaleceń

Tabela 2.

Inspekcja Weterynaryjna	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Liczba skontrolowanych podmiotów	197	199	210	269	290
Liczba podmiotów, u których stwierdzono nieprawidłowości	68	52	53	91	61
Liczba niezgodnych wyników badań mikrobiologicznych (Salmonella, Enterobakterie)	11	7	3	9	18
Liczba podmiotów w stosunku do których wszczęto postępowanie administracyjne lub karne (w tym nakaz usunięcia uchybień, zakaz wprowadzania do obrotu, nakaz wycofania z obrotu, nakaz dekontaminacji)	28	17	19	27	23

Ad. 4.

Art. 33 ust. 1 ustawy o paszach⁽¹⁾ określa właściwość organów Inspekcji Weterynaryjnej w zakresie sprawowania nadzoru nad wytwarzaniem, obrotem i stosowaniem pasz oraz pasz leczniczych (dotyczy to również karm dla zwierząt domowych). Natomiast ust. 2 tego artykułu wskazuje kompetencje organów Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w zakresie nadzoru nad obrotem detalicznym paszami przeznaczonymi dla zwierząt domowych (z wyjątkiem obrotu tymi paszami przez zakłady lecznicze dla zwierząt) zgodnie z przepisami określonymi w ustawie o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych⁽²⁾, a więc w odniesieniu do działań związanych z jakością handlową pasz. Zarówno Inspekcja Weterynaryjna jak i Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w ramach działalności sprawozdawczej przesyłają cyklicznie informacje o sprawowanym nadzorze obejmującym również sektor karm dla zwierząt domowych, co więcej, przepływ informacji między Ministerstwem a poszczególnymi jednostkami dotyczy również działań bieżących. Informacje o stwierdzonych niezgodnościach Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych przekazuje niezwłocznie Inspekcji Weterynaryjnej. Ponadto, w przypadku wymiany wiadomości dotyczących zagrożeń wykrytych w paszy w systemie RASFF (Rapid Alert System for Food and Feed), terenowe organy Inspekcji Weterynaryjnej (powiatowi lekarze weterynarii) przekazują informacje za pośrednictwem wojewódzkich lekarzy weterynarii do działającego w Głównym Inspektoracie Weterynarii podpunktu kontaktowego systemu, skąd następnie są przesyłane do krajowego punktu kontaktowego (KPK) w Głównym Inspektoracie Sanitarnym. Trzeba zaznaczyć, że kwestie nadzoru nad jakimkolwiek etapie produkcji czy obrotu karmami dla zwierząt domowych pozostają poza kompetencjami Państwowej Inspekcji Sanitarnej, która bierze udział jedynie we wskazanej wyżej wymianie informacji w ramach systemu RASFF, powiadamiając Komisję Europejską o stwierdzonych przypadkach niebezpiecznej paszy.

Ad. 5.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie planuje podejmowania działań w celu uruchomienia osobnej bazy odnoszącej się do informacji dotyczącej sektora karm dla zwierząt domowych z uwagi na to, że powodowałoby to dodatkowe obciążenie administracyjne i finansowe dla organów administracji publicznej. Informacje dotyczące m.in. kontroli przeprowadzonych w ramach nadzoru nad produkcją i wprowadzaniem do obrotu karm dla zwierząt domowych, dostępne są dla opinii publicznej na stronach internetowych Głównego Inspektoratu Weterynarii i Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, w postaci corocznych sprawozdań z działalności tych jednostek. W odniesieniu do notyfikacji RASFF warto wspomnieć,

że przekazywanie wszelkich informacji dotyczących niezgodności w ramach systemu jest prowadzone na bieżąco między poszczególnymi inspekcjami (jak wskazano w odpowiedzi na pytanie 4) jak również Komisją Europejską oraz innymi państwami członkowskimi. Działania krajowe, w następstwie takich zgłoszeń, podejmowane są niezwłocznie przez poszczególne inspekcje, w zależności od charakteru niezgodności i produktów jakich dotyczą oraz zgodnie z kompetencjami ustawowymi organów.

Ad. 6.

Programy urzędowych badań kontrolnych pasz są opracowywane, zatwierdzone a następnie przekazywane do wdrożenia we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej. W Polsce za opracowanie Planu Urzędowej Kontroli Pasz (PUKP) i jego wdrożenie odpowiedzialny jest Główny Lekarz Weterynarii. Plan Urzędowej Kontroli Pasz uwzględnia konieczność przeprowadzenia badań laboratoryjnych próbek pasz w ponad 60 kierunkach tj. m.in. badania podstawowych składników pokarmowych, zawartości metali ciężkich, obecności pałeczek z rodzaju *Salmonella*, zawartości melaminy czy innych substancji niepożądanych. Badania monitoringowe jak i pobieranie prób z tzw. „podejrzenia” podczas kontroli doraźnych, mają na celu zagwarantowanie odpowiedniej jakości wytwarzanych, wprowadzanych do obrotu i stosowanych w żywieniu zwierząt pasz. Przy opracowywaniu ww. Planu na kolejny rok, przeprowadzana jest analiza ryzyka występowania zagrożeń przy uwzględnieniu informacji uzyskanych w ramach przeprowadzonych inspekcji i badań kontrolnych z lat poprzednich. W związku z tym, że PUKP obejmuje również sektor karm dla zwierząt domowych, nie są planowane prace dotyczące przygotowania odrębnego programu badań dla tego rodzaju pasz.

Ad. 7. i Ad. 8.

Zasady etykietowania pasz wynikają wprost z przepisów unijnych i obowiązują we wszystkich krajach członkowskich. Możliwość zastąpienia szczególnej nazwy materiału paszowego na etykiecie karm dla zwierząt domowych kategorią, do której należy dany materiał paszowy wynika z art. 17 ust. 2 lit c rozporządzenia (WE) nr 767/2009⁽³⁾. Mając na względzie powyższe oraz zgodnie z upoważnieniem wynikającym z art. 30 ust. 2 ustawy o paszach, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi wydał rozporządzenie⁽⁴⁾ określające kategorie grupujące materiały paszowe charakteryzujące się tym samym źródłem pochodzenia. Producent może wybrać jedną z powyższych opcji deklarowania składu karmy – nie ma obowiązku podawania szczegółowych nazw składników, co potwierdzają również wytyczne zawarte w „Kodeksie dobrej praktyki znakowania karmy dla zwierząt domowych” opracowanym przez Europejską Federację Producentów Karmy dla Zwierząt Domowych (FEDIAF). Niemniej jednak, należy mieć na uwadze, że zgodnie z art. 19

rozporządzenia (WE) nr 767/2009 istnieje obowiązek umieszczania na etykiecie karmy dla zwierząt domowych bezpłatnego numeru telefonu lub innego sposobu przekazywania szczegółowych informacji dotyczących materiałów paszowych oznaczonych poprzez kategorie, co ma na celu umożliwienie kupującym indywidualne pozyskanie szczegółowych informacji o składzie tej paszy/karmy. Należy zaznaczyć, że ww. sposób oznakowania poprzez kategorie dotyczy jedynie materiałów paszowych. W przypadku dodatków paszowych obowiązują wymagania dotyczące etykietowania określone w rozdziale I załącznika VII do rozporządzenia (WE) nr 767/2009.

W latach 2021-2025 organy Inspekcji Weterynaryjnej stwierdziły 274 naruszenia odnoszące się do etykietowania karm dla zwierząt towarzyszących. Jak wynika ze sprawozdania z realizacji PUKP, przygotowanego na podstawie danych przekazanych ze szczebla powiatowego oraz wojewódzkiego Inspekcji Weterynaryjnej za pomocą systemu opracowanego i administrowanego w PIWet-PIB w Puławach (MonPasz 2.0), nie odnotowano żadnego naruszenia, które dotyczyłoby kwestii etykietowania z użyciem kategorii materiałów paszowych.

Ad. 9.

Kwestia oznakowania karmy dla zwierząt domowych zawarta w przepisach unijnych uwzględnia w ogólnych wymogach dotyczących etykietowania (art. 15 rozporządzenia WE nr 767/2009) obowiązek wskazywania rodzaju paszy tj. umieszczania informacji czy jest to mieszanka paszowa pełnoporcjowa czy też uzupełniająca. Ponadto, z przepisów tych (rozdział II załącznika VII do ww. rozporządzenia) wynika również obowiązek podawania na etykiecie poszczególnych składników analitycznych mieszanek paszowych dla zwierząt nieprzeznaczonych do produkcji żywności. W przypadku podejrzenia, że dana etykieta umieszczona na paszy jest niezgodna z przepisami prawa i może wprowadzać w błąd, organy inspekcji podejmują natychmiastowe działania mające na celu zweryfikowanie i ewentualne wycofanie takich partii.

Ad. 10.

Z uwagi na to, że w ostatnim okresie do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie wpływały sygnały o potrzebie zwiększenia zatrudnienia w IW i IJHARS w związku z kontrolą rynku pet food, nie przewiduje się zwiększenia zasobów kadrowych, laboratoryjnych lub budżetowych w tym zakresie. Niemniej jednak należy wspomnieć, że w związku z przejściem przez IJHARS kontroli w handlu detalicznym, w tym kontroli pasz przeznaczonych dla zwierząt domowych, od Inspekcji Handlowej w lipcu 2020 r., dokonano wzmocnienia kadrowego Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, jak i wymaganego w tym zakresie zaplecza analitycznego.

Ad. 11.

Zarówno przepisy unijne jak i krajowe służą zapewnieniu bezpieczeństwa w całym łańcuchu produkcyjnym i dystrybucyjnym pasz, w tym również karm dla zwierząt domowych. Nadzór weterynaryjny nad całym procesem produkcyjnym i dystrybucyjnym, jak również nadzór IJHARS nad jakością handlową karm w obrocie detalicznym, ma na celu zapobieżenie zarówno rozprzestrzenianiu się zagrożeń mikrobiologicznych jak i nielegalnym praktykom w zakresie świadomego wprowadzania konsumentów w błąd. W przypadku powzięcia informacji o produktach niezgodnych inspekcje dzięki wzajemnej wymianie informacji przekazują sobie wiedzę na temat karm niespełniających wymogów i podejmują niezwłocznie kroki w celu wyeliminowania, wycofania bądź zniszczenia zakwestionowanych partii. Ponadto, badania monitoringowe pasz wspomagają system nadzoru i kontroli nad karmami pozwalając na weryfikację poprawności nadzoru właścicielskiego i spełniania wymogów w zakresie kontroli zagrożeń wynikających z obowiązku wdrożenia systemu opartego na zasadach HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Points). Wymogi prawne dotyczące higieny pasz, w obecnym kształcie, pozwalają na skuteczną kontrolę zagrożeń już na etapie produkcji.

Co więcej, w dniach 15-24 kwietnia 2024 r., w Polsce przeprowadzony został audyt DG SANTE, którego celem była ocena zdolności właściwych organów Inspekcji Weterynaryjnej do weryfikacji zgodności w łańcuchu produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i produktów pochodnych przeznaczonych na karmę dla zwierząt domowych oraz do podejmowania przez te organy odpowiednich działań w przypadku wykrycia niezgodności. W raporcie audytorzy DG SANTE stwierdzili, że w Polsce funkcjonuje prawidłowy system kontroli urzędowych, wspierany kompleksową rejestracją i zatwierdzaniem podmiotów działających w całym łańcuchu produkcji karmy dla zwierząt domowych. Ponadto Audytorzy DG SANTE wskazali m.in., że:

- system planowania kontroli urzędowych uwzględnia odpowiednie kryteria ryzyka i obejmuje podmioty działające w łańcuchu produkcji karmy dla zwierząt domowych, co daje pewność, że intensywność kontroli jest dostosowana do poziomu ryzyka,
- kontrole urzędowe przeprowadza się na wszystkich etapach łańcucha produkcji karmy dla zwierząt domowych i dokumentuje, co wpływa na dobry nadzór nad poziomem zgodności przestrzegania przez podmioty przepisów obowiązującego prawa, zwłaszcza w odniesieniu do wymogów higienicznych i infrastrukturalnych.

Należy podkreślić, że zgodnie z przepisami prawa, pasze wprowadzane na rynek muszą być bezpieczne i nie mogą stwarzać zagrożenia dla zdrowia i życia zwierząt oraz nie mogą

wywierać negatywnego wpływu na środowisko, a system nadzoru i transparentność działań inspekcji ma na celu egzekwowanie tych przepisów w sposób niedyskryminujący i efektywny.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Jacek Czerniak

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- (1) Ustawa z dnia 22 lipca 2006 r. o paszach (Dz. U. z 2025 r. poz. 320);
- (2) Ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1980);
- (3) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 767/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie wprowadzania na rynek i stosowania pasz, zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1831/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady i uchylające dyrektywę Rady 79/373/EWG, dyrektywę Komisji 80/511/EWG, dyrektywy Rady 82/471/EWG, 83/228/EWG, 93/74/EWG, 93/113/WE i 96/25/WE oraz decyzję Komisji 2004/217/WE (Dz. Urz. UE L 229 z 01.09.2009, str. 1, z późn. zm.);
- (4) Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 maja 2011 r. w sprawie kategorii materiałów paszowych (Dz. U. z 2011 r. nr 103 poz. 596).

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów